

Møtereferat regionalt planforum 05.02.2025

Møtetittel: kommuneplanens arealdel, Ørland kommune

Referatdato: 05.02.2025, rev 17.02.2025 etter tilbakemelding

Møteleder: Sanna Hanem Kavli

Referent: Monica Jensø

Vedlegg: presentasjon

Deltakere:

Representerer	Navn
Ørland kommune	Caroline Midtbust (WSP) Arnhild Herrem, (WSP) Thomas Engen, (kommunalsjef) Ingvild Bjelland Lende (leder drift/teknisk) Arne Nordgård (avdelingsleder) Anne Marie Valderaune (arealplanlegger) Ina Kristin Mittet (plan- og byggesaksbehandler) Erlend Aukan (arealplanlegger) Mari Sørli (plan- og byggesaksbehandler)
Statsforvalteren, klima og miljø	Mathea Telnes Melandsø
Statsforvalteren, kommunal og justis	Kjersti Dalen Stæhli Tor Sæther Ann Marit Kristiansen
Statsforvalteren, landbruksavdelingen	Anne Sigrun Trandem
Statsforvalteren, reindriftsavdelingen	Simon Gran Stensrud
NVE	Finn Herje
Mattilsynet	Tore Forseth Tove Marie Hervik
Forsvarsbygg	Øystein Løvli
Sametinget	Andreas Stangberg
Kystverket	Tormod Hjørungnes Engen
Fiskeridirektoratet	Astri Kristin Strøm
Trøndelag fylkeskommune, kulturminner nyere tid	Heike Schmidtko
Trøndelag fylkeskommune, kulturminner eldre tid	Knut Harald Stomsvik

Trøndelag fylkeskommune, vannforvaltning	Camilla Støre Hristo Petrov Hansen
Trøndelag fylkeskommune, vegforvaltning	Eirin Hage
Trøndelag fylkeskommune, vegfag	Trond Bakke
Trøndelag fylkeskommune, kommunal	Sanna Hanem Kavli Monica Jensø Heidi Beate Flatås
Overhalla kommune (observatør)	Paulina Anna Ropiak

Presentasjon

WSP presenterte saken på vegne av Ørland kommune, med utgangspunkt i innmeldte problemstillinger og ønsker om tema for diskusjon. Presentasjonen ligger vedlagt referatet.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt 26.01.2023. Planprogram for kommuneplanens arealdel ble fastsatt i kommunestyret 14.12.2023, og arealstrategi for Ørland kommune ble vedtatt i kommunestyret 19.12.2024. Arealstrategien viser sammenhengen mellom kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel. Arealstrategien er retningsgivende og skal hjelpe kommunen til å gå fra strategi til handling.

Da Bjugn og Ørland kommuner ble slått sammen i 2020 ble de gjeldende kommuneplanene videreført og omgjort til kommunedelplaner. Nå er man i gang med utarbeiding av en arealdel for hele den nye kommunen, og Ørland kommune har nylig kunngjort planoppstart av arbeidet med utarbeiding av ny kommuneplanens arealdel. Frist for innspill til arbeidet er satt til 30.04.2025.

Kommunen er i oppstartfasen med utarbeidelse av planforslag. Fremdrifta er litt forsinka i forhold til vedtatt planprogram, men en håper å få lagt ut planforslag til offentlig ettersyn i løpet av siste kvartal 2025. Det er ønskelig med en ny runde i regionalt planforum i juni, (evt rett over ferien) - for å diskutere foreløpig planforslag før høringsperioden, for å ha mulighet for korreksjon. Ønsker i tillegg et nytt møte i høringsperioden, når det skal tas stilling til planforslaget.

I regionalt planforum ønsker kommunen spesielt å diskutere/få innspill på aktuelle motsetninger i arealbruk:

- Strandsone – landbruk, kulturminner/-miljø, næring, friluftsliv, naturmangfold
- Landbruk – kulturminner/-miljø, friluftsliv, naturmangfold
- Forsvaret - jordvern, begrensninger (støysoner, byggehøyder, funksjoner i nærhet)
- Samferdselsanlegg – jordvern
- Overlappende interesser – havbruk – oppdrett/vern/forsvar

Diskusjon

Statsforvalteren, kommunal og justis (samfunnssikkerhet)

Takk for fin presentasjon. Det mangler strategier for samfunnssikkerhet og beredskap i arealstrategien. Viktig at en ser på dette i arbeidet med kommuneplanens arealdel. ROS-analyse må være på plass, det må tas hensyn til naturfare, flomfare, skredfare, og andre

farer i arbeidet. Klimaendringene må vurderes i ROS-analysen – og en må se på temaet klimatilpasning. Fordel om ROS-analysen har en oppsummering av hvilke tiltak som foreslås i planen (planvirkemidler), så vi ser tydelig hva som foreslås (bestemmelser, hensynssoner osv). Viktig at bestemmelsene knyttet til hensynssoner og samfunnssikkerhet er med.

Kommunen: Vi skal gjøre ROS-analyse osv, men trenger backup når vi snakker om høyspentlinjer/strømsituasjonen, regionalnett, forsvaret osv. Viktig at de regionale myndighetene er med i diskusjonen videre vedr. samfunnssikkerhet på Ørlandet.

NVE:

Slutter meg til det Statsforvalteren sier vedrørende samfunnssikkerhet, naturfare og klimatilpasning, og det kommunen svarer opp. Dette er viktig å ta inn over seg. Overvann er den faren som idag skaffer de største forsikringsutbetalingene.

NVEs aktsomhetskart må legges til grunn for KPA, naturfare må avklares via plan, regelverket gir ikke anledning til å avvete til byggesak. NVE ønsker gjerne å stille opp i separate møter vedr temaet.

Tips for de tilfeller det er behov for mer kraft: konsesjonsbehandling tar tid.

Det anbefales å differensiere byggegrense mht viktige og mindre viktige vassdrag.

Kommunen: Konsesjonsbehandling er lange prosesser. Det er her viktig at regionale instanser er med og pusher på. Dette er utfordrende. Vi setter veldig pris på at vi kan ta egne møter.

Statsforvalteren, folkehelse, barn og unge

Takk for fin presentasjon. Må berømme dere for arealstrategien ettersom den tar innover seg mange av de utfordringene som er viktige knyttet til folkehelse og barn og unges interesser i planarbeid. Det er bra at dere synliggjør kapasitet i tjenestene slik dere gjør.

Innenfor boligbygging sier arealstrategien at en skal se på attraktivt og variert boligtilbud. Vi anbefaler at dere legger til grunn en oversikt over boligbehovet også for vanskeligstilte i kommunen, og at man ser på hvilke muligheter man har for å dekke de behovene også.

En av de største utfordringene her er støy. Det er viktig å få oppdaterte støykart fra forsvaret som grunnlag knyttet til de områdene som skal utvikles. Dette må også legges til grunn ved vurdering av allerede regulerte områder.

Vegstøy og industristøy: må også ha kartlegging for dette.

Det er positivt at det tenkes videreutvikling og fortetting av de tettstedene som allerede eksisterer og at man ser det i forhold til trygg skoleveg osv.

Tips knyttet til utforming av bestemmelser: se på bestemmelsene som Verdal kommune har utarbeidet til sin kommuneplan, disse ivaretar kvalitetskrav fra rikspolitiske retningslinjer.

Det blir spennende å se hvordan dere klarer å integrere alle de gode tankene inn i planen fremover. Ber om at dere synliggjør hvordan dere tenker gjennomført medvirkning fra barn og unge i prosessen med utarbeidingen av planen. Dagens bruk av områdene må redegjøres for, og evt vurdere behov for erstatningsareal.

Kommunen: Mye gode innspill, skal se på Verdal kommune sine bestemmelser – godt tips.

Forsvarsbygg

Forsvaret representerer en nasjonalt viktig aktør i området, og kampflybasen vil ha stor betydning for omgivelsene og arealbruken i kommunen. Kommunen er godt kjent med det vi har kommet med og vil komme med av innspill. Her vil det være noen konflikter som må avstemmes med forsvaret sitt behov. Hvis vi skal vokse så må noen hensyn vike. Dette blir et viktig tema i videre planlegging, vi har god og tett dialog med kommunen om dette. Da flystasjonen ble etablert var det lagt til grunn et annet flymønster enn det er behov for i dag – dette vil ha betydning for støysonene i området. Noen nye områder vil få røde støysoner, og andre områder vil komme inn i soner med mindre støy. Dette vil vi måtte se på sammen med kommunen.

Vi vil komme til å jobbe med reguleringsplanen for Flystasjonen parallelt med dette arbeidet.

Skytefelt i sjø er det mye av i kommunen. Området kan via ny plan totalt sett reduseres noe, men det vil likevel være store områder avsatt til dette formålet. I disse områdene vil det ikke være greit å ha akvakulturanlegg. Forsvarsbygg ønsker å formalisere Valsfjord skytefelt som område for forsvaret.

Ganske mye areal spredt rundt i kommunen som ønskes formalisert for område for forsvaret (stort sett eksisterende eiendom, noe nytt) - utkrystalliserer seg gjennom langtidsplanen for forsvaret/flystasjonen. Vi ser et behov for å utvide flystasjonen i retning vestover, i område som er landbruksmark i dag. Konflikt

Arbeidet med KPA må avklare om det skal avsettes til forsvarsformål eller til fremtidig forsvarsformål, for å sikre at det kan utnyttes til landbruksformål inntil området blir bygd ut til forsvarsformål.

Kommunen: Litt av utfordringen her er at forsvaret er en stor organisasjon. Det er ikke alltid at forsvaret og forsvarsbygg er enige og formidler det samme. De nasjonale forventningene til Ørlandet stemmer ikke alltid med regionale og lokale forventninger. Dette er av og til utfordrende å forholde seg til. Mange hensyn å ivareta.

Statsforvalteren, klima og miljø

Arealstrategien omhandler mye om strandsone. Ørland kommune har mange viktige våtmarksområder og Ramsarområder, og store områder foreslått til vern. Kommunen har mye sjøareal med stor verdi, positivt om dette blir bevart i det videre planarbeidet. Stor sammenheng med strandsonen. Bra at det settes byggegrense i KPA - både generelt og spesielt i mindre områder.

Vi oppfordrer til samlokalisering av naust og flytebrygger, og til å utvikle områder som allerede er etablert før man setter av mange nye. Det må hvertfall gjøres en vurdering på eksisterende områder før det avsettes nye.

Det anbefales å legge til rette for minst mulig utfylling i sjø, og dersom det er nødvendig med utfylling i sjø må kunnskapsgrunnlaget være tilstrekkelig.

Kartlegging av friluftsliv: Ørland kommune har mye friluftsområder og statlig sikrede friluftsområder. Ofte så kan en del av det som gir verdi til friluftsområder være at de er lite tilrettelagte.

Delplan for friluftslivets ferdselsårer er nå på høring. Dette vil være viktig for det videre arbeidet.

Ikke alle deler av kommunen er kartlagt for natur, store deler av kommunen har kystlynghei, borealhei osv –som må legges til grunn. Naturmangfoldsplan er nå på høring, dette gir et godt utgangspunkt.

Vi anbefaler å ha god kontroll på planreserve, både vedr bolig, fritidsbolig og næring mm – det anbefales å se på hva som ikke er relevant lenger osv.

Kommunen: Det som er viktig for oss er hva vi må ha og hva som er fint å ha. Av og til oppleves det som at alt blir må. Hvis vi er strenge mange steder må det kunne være noen steder som ikke håndheves like strengt – en prioritering. Vi ønsker å oppnå tilgjengeliggjøring av strandsonen i sentrumsområder, og tar gjerne imot tips knyttet til evt bestemmelser el annet for å oppnå lettere tilgjengeliggjøring av strandsonen i disse områdene.

Statsforvalteren, klima og miljø: prioriteringene må begrunnes godt og vurderes godt. Tilgjengeliggjøring av strandsonen: har ingen enkle bestemmelser knyttet til dette, kan evt sjekke det og komme tilbake med tips. Bra å tilrettelegge for allmenn ferdsel i strandsone, områdene kan også ha en verdi uten tilrettelegging. (kan evt komme tilbake med en epost)

Statsforvalteren, landbruk

Vil berømme dere for god arealstrategi, for differensiering og senterstruktur. Strategien i forhold til landbruk er bra, det er positivt at dere vil vurdere å tilbakeføre utbyggingsområder til LNFR. Jordvernet er innskjerpet og er strengt for tida.

Når det gjelder jordvern og konflikter i forhold til andre interesser: Ørland kommune har mye landbruksareal, kan raskt bli konflikter med jordvernet. Har fått nytt rundskriv fra departementet som klargjør vårt innsigelsesgrunnlag i forhold til jordvern. Det står blant annet at vesentlig samfunnsmessig verdi skal vurderes. Uansett formål er det viktig å se på hvordan vi kan minimere beslag av dyrka mark. Dyrkamarka er jo viktig som beredskap og matsikkerhet. Vi tar gjerne en dialog med kommunen om disse tingene.

Naturmangfoldsplan på høring - peker på økt beitetrykk – kan være positivt for landbruket og naturmangfoldet.

Kommunen: Hadde vært fint med en samtale med statsforvalteren og forsvaret/forsvarsbygg vedrørende et stort område vest for flyplassen, for å kunne diskutere løsninger til bestemmelser og hensynssoner osv. Ønsker en prat om hvordan dette kan løses - hvilke muligheter som finnes innenfor plan.

Mattilsynet:

Takk for fin gjennomgang. Drikkevann er noe av det viktigste kommunen forvalter. Fant ingenting om hensynssoner for drikkevann i arealstrategien, men det dukka opp i presentasjonen. Beskyttelse av drikkevann må avklares i planarbeidet. Det er ikke mange vannforsyningsystemer i Ørland kommune, lett å få et oversiktlig bilde av dette. Formålet er å redusere behovet for vannbehandling. Klimaendringene bidrar til å redusere vannkvaliteten, derfor må vi begrense menneskelig aktivitet som påfører ytterligere reduksjoner i kvaliteten.

Det må dessuten tenkes på sikring av vannforsyning til nye utbyggingsområder. Vannets kretsløp må ses i sammenheng, både innenfor planområdet og utenfor planområdet. Dette må sikres i alle reguleringsplaner

Flytting av masser: finner gode råd i Veileder til utarbeiding av matjordplan. Det må legges inn bestemmelser som sikrer at man i forbindelse med flytting av masse ikke medfører smitte eller forurensning.

Eks akvakulturlokaliteter må sikres mot forurensning (inkl. Støy - vil også påvirke disse lokalitetene)

Intensjoner om fortetting i arealstrategien er svært positivt. Kommunen har utarbeidet en god plan for naturmangfold, denne må legges til grunn for KPA
Vi anbefaler at eldre reguleringsplaner vurderes med bakgrunn i manglende kunnskapsgrunnlag.

Kommunen: vi har nylig vedtatt kommunedelplan for drikkevannforsyning, igangsatt arbeid med kommunedelplan for avløp/vannmiljø.

Fylkeskommunen, vannforvaltning:

Takk for fin presentasjon, det er gjort gode forberedelser og et godt kunnskapsgrunnlag. Vi vil rose arbeidet med planer for drikkevannforsyning og avløp/vannmiljø. Vårt ansvar er å sikre at en oppnår miljømål osv i forhold til vannforvaltningsplanen, der alle sektorer har ansvar iht vannforskriften. Mye av det som er sagt her går hånd i hånd med vannforvaltningsplanen.

Vi er opptatt av at vannforskriften legges til grunn for KPA, for å sikre at miljømålene i vannforskriften nås. Vi oppfordrer kommunen til å rigge seg for klimaendring og at dette hensyntas i planarbeidet; robust vannmiljø, frie vannveier, legge til rette for at vannet har steder å flomme over, god grønnstruktur langs vassdrag, bruk arealformål, bestemmelser og hensynssoner for å sikre dette.

Det må gjøres helhetlige vurderinger for hele vassdraget, for å unngå å redusere miljøtilstanden. Bruk verktøyene som finnes: vann-nett osv. Ta gjerne også kontakt med vannområdekoordinator i arbeidet. Vi stiller gjerne til rådighet for dialog knyttet til å diskutere miljømål iht vannforvaltningsplanen.

Fylkeskommunen, vegforvaltning:

I forhold til arealstrategien er det mye positivt som er i tråd med våre holdninger. Spesielt gjelder dette tilrettelegging for myke trafikanter og trafikksikkerhet. Er enig i mye av det som står mht etablering av boliger/næring der det allerede er etablert infrastruktur.

Fra 2026 vil det ikke bli etablert nye gang/sykkelveger i regi av fylkeskommunen. Viser til veistrategi som er utarbeidet for Trøndelag, mht byggegrensene mot fylkesveg osv.

Vi anbefaler at det tas inn en generell bestemmelse om at det ikke tillates etablert nye boligområder uten tilrettelegging for trafikksikker løsning frem til skole/oppvekstsenter. Vi anmoder om tidlig dialog.

Kommune: vi har stort behov for etablering av gang/sykkelveg, og håper å få et samarbeid omkring dette, spesielt i forhold til Ervika, for å få tilrettelagt for boligområde der. Vi er også avhengig av tettere samarbeid med samferdsel vedr knutepunkt på Brekstad

Fylkeskommunen, kommunal:

Takk for en god presentasjon. Vil gi ros for et godt arbeid hittil, med mange gode tanker for fremtida. Vi vil slå et slag for at dere kommer til regionalt planforum igjen før plana legges ut til offentlig ettersyn. Send da over planmateriale i god tid, slik at vi kan sette oss inn i materialet på forhånd. Vi anbefaler også at dere setter dere inn i planreserven deres (og vurderer) før dere går videre til å legge inn nye utbyggingsområder. Fylkeskommunen støtter grepet med definering av lokalsentra og fortetting langs eksisterende infrastruktur. Lykke til videre med arbeidet.

Sametinget:

Takk for presentasjonen. Materialet inneholder ikke mye vedr samiske interesser og reindrift. Ørland kommune har vinterbeite innenfor deler av kommunen, og vi minner om konsultasjonsplikten iht. sameloven. Vi minner også om sametingets planveileder. Vi orienterer også om at det er Sametinget som er kulturminnemyndighet for samiske kulturminner.

Fylkeskommunen, nyere tids kulturminner

Vi kan gjerne bistå med kartmateriale for vernede kulturmiljøer, som grunnlag for KPA. Hvem er kontaktperson for dette?

Kommunen: ta kontakt med Ina Kristin Mittet

Oppsummering

Ørland kommune - oppsummering:

Veldig fin runde. Inntrykket er at alle sammen ønsker å oppnå det samme, det er bare litt ulike virkemidler til rådighet. I det videre arbeidet skal vi gå gjennom det dere har snakket om – og sortere i det som oppfattes som må og det som er litt lempeligere. Viktig å være åpen om at de temaene som vi har vært innom i dag er potensielle innsigelsesgrunner. Viktig at det blir koordinert internt her, viktig med intern dialog mellom regionale myndigheter.

Vi ser også at kommunen ofte må være pådriver for å få til den dialogen mellom de ulike sektormyndighetene.

Trøndelag fylkeskommune:

Mange ulike sektormyndigheter som har vært åpen for dialog - håper dette blir fulgt opp i det videre arbeidet og at det blir en bra runde. Vi ønsker Ørland kommune hjertelig velkommen for nye runder i planforum - før offentlig ettersyn.

Det ønskes lykke til med arbeidet videre